

Nacka tingsrätt
Mark- och miljödomstolen
Box 1104
131 26 Nacka Strand

Trafikverkets yttrande i mål M 1206-12 avseende yttrande från Föreningen Rädde Lovö

Med anledning av domstolens föreläggande 2014-08-15 (aktbilaga 70) får jag framföra Trafikverkets ställningstaganden till de yrkanden som framförts av ombudet Krister Skånberg i E-post 2014-08-10.

Föreningen begär inledningsvis att domstolen ska pröva den samlade påverkan på Natura 2000-området Edeby Ekhage och därvid bedöma om byggandet av Förbifart Stockholm skulle medföra att tillstånd enligt 7 kap. 28b§ inte ska medges.

Trafikverket hänvisar till den samlade redovisning som gjorts i målet som klart visar att påverkan på Edeby Ekhage inte kan komma att få sådan omfattning att tillämpningen av 7 kap. 28 b§ skulle innebära att tillstånd inte skulle kunna medges. Tillstånd enligt 7 kap. 28a§ har också tillstyrkts av samtliga centrala myndigheter.

Föreningens synpunkter:

1. Under flera år (4-5?) av den tid tunnelbygget skulle pågå skulle Edeby ekhage hotas:
 - a. av fortsatt alltför hög belastning av luftburet kvävenedfall med ökade utsläpp av avgaser från trafiken på väg 261 och från Förbifartens arbetsmaskiner och av spränggaser från näraliggande tunnelmynning
 - b. av stendamm från krossning, omlastningar och transporter av utsprängda bergmassor
 - c. av svårigheter att hålla betande djur i Edeby ekhage för att hindra fortsatt igenväxning
 - d. av sänkt och fluktuerande grundvattennivå
2. Om Förbifarten skulle trafikeras i den omfattning som Trafikverkets prognoser anger kommer kvävebelastningen på Edeby ekhage fortfarande, under många år framåt vara högre än Länsstyrelsens kritiska belastningsgräns på grund av den ökade trafiken förbi Edeby ekhage och vid den näraliggande cirkulationsplatsen.
3. Föreningen hemställer om en syn av Edeby ekhage där bl.a. följande får delta och lämna synpunkter: representanter för Målaöarnas naturskyddsförening, Naturskyddsföreningen i Stockholms län och Föreningen Rädde Lovö samt opartisk expertis som är sakkunnig på hur träd och deras rotsystem och biomassa påverkas av vatten och näringsförhållande och kvävebelastning.

Trafikverkets kommentarer:

- 1.a Byggtiden för hela Förbifart Stockholm är beräknad till 10 år. Vid Edeby ekhage beräknas arbete med tunnlar och trafikplats att pågå i 3 år. Kvävebelastningen vid Edeby ekhage låg 2003 på 7,7-8,6 kg kväve/ha och år (LVF2003:10:1). Att jämföra med Naturvårdsverkets bedömningar av kritiska belastningsgräns för naturtyper i Stockholmsområdet som ligger på 5-6 kg kväve/ha och år. Utvecklingen av fordon mot bättre motorer och bättre avgasrening medför att kvävedepositionen sedan 2003 har minskat och beräknas minska än mer.

Trafikverket har beräknat att år 2030 kommer kvävedepositionen vid Edeby ekhage i medelvärde att vara 5,7 kg kväve per ha och år med en utbygg Förbifart Stockholm enligt laga kraftvunnen arbetsplan, att jämföra med nollalternativet 5,4 kg kväve per ha och år. I båda fallen väsentligt under dagens nivåer men fortfarande i nivå med kritisk belastningsgräns. Trafikverket menar att skillnaden mellan nollalternativ och utbyggnadsalternativ är så liten att den inte är relevant för att säga att Förbifart Stockholm påverkar miljön i Edeby ekhage skadligt med avseende på kväveutsläpp.

Även byggtidens tillskott gällande kväveutsläpp på grund av sprängning har beräknats. Sprängningarnas bidrag till kvävenedfallet har beräknats ge ett lokalt bidrag i Edeby ekhage på som mest 0,014kg kväve per ha och år under den tid sprängningarna pågår. Denna siffra är förmodligen en överskattning då den bygger på ett läge för tunnelmyningen som är närmare Edeby än vad som kommer att bli fallet.

Stora mängder bergkross kommer att tas ut från Förbifart Stockholms tunnelpåslag på södra Lovö. Trafikverket planerar att transportera bort utsprängt berg med båt via Hamn i Malmviken (Mål M 3343-11). Transportband från arbetstunnlar kommer att frakta bergkross från tunnelarna till hamnen. Detta medför att transport av bergkross på Ekerövägen inte kommer att uppstå. I miljökonsekvensbeskrivningen till natura 2000 prövningen finns uppgifter om antal lastbilstransporter med bergkross förbifart Stockholm skulle generera på Ekerövägen om bergkross inte transporteras bort med båt. Under förutsättning att alla transporter av berg från södra Lovö istället skulle tas ut med lastbil förbi Edeby ekhage skulle ca 200 lastbilstransporter om dagen fyra dagar i veckan komma att passera Edeby ekhage. Detta kan jämföras med dagens trafik (2003) som ligger på 19 000 fordon per dygn. En ökad kvävebelastning pga detta kommer inte att vara mätbar.

- 1.b Krossning av berg kommer att ske vid etableringsområdet väster om Edeby, 1 km från Edeby ekhage. Eventuellt stendamm från krossningen kommer inte att nå Edeby ekhage. Det utsprängda berget kommer att vattenbegjutas i tunnelarna vilket minskar dammängderna. Stendamm kan dock komma från transporter men bedöms inte påverka Natura 2000-området negativt.
- 1.c Det kommer under hela byggtiden och under drifttiden att vara möjligt att nå Edeby ekhage på samma sätt som idag. Buller från arbetena bedöms inte heller påverka möjligheterna att hålla djur i Edeby ekhage.

- 1.d Grundvattenytan har stora variationer idag. Trafikverket har föreslagit som villkor att grundvatten vid Edeby ekhage inte skall understiga nivån + 0,6 m vid mätpunkt vid åkerkant vid Edeby ekhage. Det innebär en grundvattensänkning på max 0,3 m jämfört med nuvarande situation. Denna sänkning påverkar endast grundvattenmagasinet i jord längst ned mot åkerkant. Sänkningen är så liten att den inte kommer att påverka ekarna negativt. Ekar i de övre delarna av Edeby ekhage är inte beroende av grundvattennivån i berg. En grundvattenytesänkning påverkar därför inte dessa träd.
- 2 Se kommentar under 1 a. Trafikverket har utgått från Naturvårdsverkets bedömning av känslighet för kvävebelastning. Skillnaderna i kvävebelastning mellan nollalternativ och utbyggnadsalternativ är liten och inte avgörande för utveckling av naturtypen.
- 3 Vad avser föreningens begäran att det vid synen ska lämnas utrymme för redovisning och argumentation från av föreningen anlitad expert anser Trafikverket det vara olämpligt dels med hänsyn till det begränsade tidsutrymmet vid varje stopp, dels att möjligheten för samtliga deltagare att uppfatta vad som sägs är begränsad. Trafikverket anser att föreningen synpunkter lämpligen kan redovisas under punkt 57 i förhandlingsordningen.

Stockholm som ovan

Marie Borgblad

